

UNIONIN ULKOASIOIDEN
JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEA EDUSTAJA

Bryssel 20.6.2023
JOIN(2023) 20 final

**YHTEINEN TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE JA NEUVOSTOLLE**

EUROOPAN TALOUDELLISEN TURVALLISUUDEN STRATEGIASTA

1. Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategia

Globaali pandemia, Venäjän laitton ja provosoimaton sota Ukrainassa, vihamieliset taloudelliset toimet, kyberhyökkäykset ja iskut infrastruktuureihin, ulkomainen häirintä ja disinformaatio sekä maailmanlaajuisten geopoliittisten jännitteiden kiristyminen ovat tuoneet esiin EU:n yhteiskunnissa, talouksissa ja yrityksissä riskejä ja haavoittuvuustekijöitä, joita ei vielä muutama vuosi sitten ollut olemassakaan.

EU on viime vuosina onnistunut saavuttamaan tärkeimpiä tavoitteitaan ja samaan aikaan korjaamaan haavoittuvuuttaan energiavarmuuden ja pandemiavalmiuksien sekä yleisemmin talouden, toimitusketjujen ja keskeisten teknologioiden häiriönsietokyvyn suhteen.

Samalla on kuitenkin paljastunut, että EU ei joissakin tapauksissa ole ollut riittävän valmistautunut kohtaamaan uusia ja kehittymässä olevia riskejä, joita on syntynyt nykyisessä haastavassa geopoliittisessa tilanteessa. Covid-19-pandemia paljasti riskit, joita pitkälti keskittyneet toimitusketjut voivat aiheuttaa Euroopan taloudelle. Venäjän hyökkäys Ukrainaun osoitti, kuinka liiallinen riippuvuus yksittäisestä maasta ja varsinkin sellaisesta maasta, jolla on kauttaaltaan meistä poikkeavat arvot, mallit ja intressit, vähentää EU:n strategisia vaihtoehtoja ja luo uhkia sen talouksille ja kansalaisille. Jäsenvaltioiden ja yritysten on myös pitänyt ottaa kantaakseen taloudellisen pakottamisen kustannukset, joita on syntynyt eurooppalaisten tuotteiden vientikielloista sekä eurooppalaisten brändien boikoteista, joiden tarkoitus on ollut pakottaa jäsenvaltiot ja yritykset noudattamaan toisen maan poliittisia prioriteetteja. Kaikki nämä kehityssuuntaukset ovat välitön riski EU:n yhteiskuntien ja talouksien sekä maailmankaupan toimivuudelle – sekä suora haaste EU:n strategisille intresseille ja toimintakyvylle.

Kun geopoliittiset jännitteet kiristyvät ja globaali taloudellinen yhdentyminen lisääntyy, tietyt taloudelliset virrat ja toimet voivat vaarantaa EU:n turvallisuuden. EU:n turvallisuus kytkeytyy tiiviimmin kuin koskaan sen kykyyn parantaa häiriönsietokykyään ja vähentää riskejä, joita aiemmin vaarattomina pidetyt talouden kytkökset ovat alkaneet aiheuttaa. Isot teknologiset mullistukset ovat lisänneet tämän kilpailun intensiivisyyttä ja monimutkaistaneet talouden ja turvallisuuden haasteita.

Uudet geopoliittiset ja teknologiset realiteetit pakottavat EU:n tarkistamaan lähestymistapaansa tavalla, joka säilyttää valtaosan EU:n erittäin arvokkaista maailmanlaajuisista taloussuhteista ja varmistaa, että uudet riskit, jotka ovat kapea-alaisia mutta kriittisiä, torjutaan tehokkaasti.

EU ei ole tässä prosessissa yksin: maat ovat kaikkialla maailmassa alkaneet reagoida taloudellisen turvallisuutensa haasteisiin. Jotkin kehittyneet taloudet ovat jo luoneet strategioita juuri tähän tarkoitukseen ja toteuttavat niitä parhaillaan. Myös kehittyvät taloudet ovat ryhtyneet toimiin ja monipuolistaneet taloudellisia siteitään haitallisten riippuvuuksien vähentämiseksi ja paikallisen tuotannon lisäämiseksi. Tämä kehitys heijastaa sitä, että vauraus, itsemääräämisoikeus ja turvallisuus voidaan nykyaikana varmistaa ainoastaan täydentämällä perinteistä lähestymistapaa kansalliseen turvallisuuteen uusilla taloudellisen turvallisuuden parantamista lisäävillä toimilla.

Yhteistyöllä liittolaistensa, kumppaneidensa ja yritystensä kanssa taloudellisen turvallisuuden vision rakentamisessa ja toteuttamisessa EU voi moninkertaistaa voimansa.

Vaikka Euroopan unioni on viime vuosina panostanut voimakkaasti tiettyjen haasteiden ratkaisemiseen, se tarvitsee nyt kokonaisvaltaisen strategisen lähestymistavan taloudelliseen turvallisuuteen, riskien vähentämiseen ja teknologisen etulyöntiasemansa edistämiseen kriittisillä aloilla. Tavoitteena on luoda puitteet EU:n, jäsenvaltioiden ja yritysten taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvien riskien toimivalle arvioinnille ja hallinnalle ja samalla suojella ja lisätä EU:n talouden dynamiikkaa. Tämän viipymätön toteuttaminen on sitäkin tärkeämpää, kun riskit paitsi lisääntyvät nopeasti myös kytkeytyvät kansallisiin turvallisuushuoliin. Hyvä esimerkki tästä on nopeus, jolla kriittisiä uusia teknologioita syntyy ja jolla ne häivyttävät siviili- ja sotilasalan välistä rajaa.

Tämän strategian lähtökohtana on ottaa riskit perusteelliseen tarkasteluun ja pitää mielessä luontainen jännite EU:n taloudellisen turvallisuuden lisäämisen ja sen välillä, että EU:n on jatkossakin mahdollista hyötyä talouden avoimuudesta.

EU on yksi maailman houkuttelevimmista kohteista maailmanlaajuisille yrityksille ja investoinneille. **Talouksiemme menestymisen avaintekijöitä ovat avoin ja sääntöpohjainen kauppa ja investoinnit, turvalliset yhteydet maiden välillä sekä yhteistyö tutkimuksen ja innovoinnin alalla.** Näillä tekijöillä on jatkossakin keskeinen sija EU:n kilpailukyvyyn ja häiriönsietokyvyn turvaamisessa sen vauhdittaessa vihreää ja digitaalista siirtymää. EU:n on nojaututtava kaupankäyntiin ja sisämarkkinoihin kilpailun edistämiseksi ja varmistettava, että saatavilla on raaka-aineita, teknologioita ja muita tuotantopanoksia, jotka ovat olennaisia sen kilpailukyvyyn ja häiriönsietokyvyn vahvistamiselle ja nykyisen ja tulevan työllisyyden ja kasvun ylläpitämiseksi. Vastaavasti se haluaa, että sen kumppanit kaikkialla maailmassa voivat jatkossakin hyötyä pääsystä EU:n markkinoille ja hyödyntää eurooppalaista pääomaa ja teknologiaa siirtyessään puhtaaseen ja häiriönsietokykyiseen talouteen.

Tämän tasapainon saavuttaminen on ratkaisevan tärkeää, ja sillä voidaan varmistaa, että EU:n taloudelliset ja turvallisuuteen liittyvät intressit vahvistavat toisiaan. Ratkaisevia tämän onnistumisessa ovat kolme painopistettä: **1) EU:n oman kilpailukyvyyn edistäminen; 2) suojautuminen talouden turvallisuusriskeiltä; 3) kumppanuuksien luominen mahdollisimman monen sellaisen maan kanssa, jolla on EU:n kanssa samat talouden turvallisuutta koskevat huolet ja intressit.**

Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategian painopisteet

- **Edistetään** EU:n omaa kilpailukykyä vahvistamalla sen talouden ja toimitusketjujen häiriönsietokykyä sekä tukemalla innovointia ja teollista kapasiteettia sosiaalisesta markkinataloudesta luopumatta. Tavoite voidaan saavuttaa syventämällä sisämarkkinoita, investoimalla tulevaisuuden talouteen järkevän makrotalous- ja koheesiopolitiikan avulla, NextGenerationEU-välineellä sekä investoimalla inhimilliseen pääomaan esimerkiksi

eurooppalaisen työvoiman täydennyskoulutuksen kautta. Tämä edellyttää toimituslähteiden ja vientimarkkinoiden monipuolistamista sekä tieteellisen ja teollisen perustan vahvistamista strategisilla aloilla, kuten kehittyneet puolijohteet, kvanttilaskenta, bioteknologia, nettonollateollisuus, puhdas energia ja kriittiset raaka-aineet.

- **Suojaudutaan** yhteisesti todetuilta taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvilta riskeiltä tehostamalla olemassa olevien välineiden käyttöä eri aloilla, kuten kaupan suojatoimet, ulkomaiset valtiontuet, 5G/6G-verkkojen turvallisuus, ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta ja vientivalvonta, ja käyttämällä uutta välinettä, jolla torjutaan taloudellista pakottamista. On myös arvioitava EU:n käytettävissä olevien välineiden vaikuttavuutta ja luotava tarpeen mukaan uusia torjumaan uusia riskejä, joita liittyy vientiin tai ulkomaille tehtäviin investointeihin muutaman keskeisen sotilaskäyttöön soveltuvan mahdollistavan teknologian alalla (esim. kvanttilaskenta, kehittyneet puolijohteet ja tekoäly).
- **Luodaan kumppanuuksia** sellaisten maiden kanssa, joilla on samat talouden turvallisuutta koskevat huolet kuin EU:lla, ja sellaisten maiden kanssa, joiden kanssa EU:lla on yhteisiä intressejä ja jotka ovat valmiita yhteistyöhön sen kanssa toteutettaessa siirtymää häiriönsietokykyisempään ja turvallisempaan talouteen. Käytännössä tämä tarkoittaa yhteistyötä mahdollisimman monen kumppanin kanssa taloudellisen turvallisuuden lujittamisessa, häiriönsietokykyisten ja kestävien arvoketjujen edistämässä sekä kansainvälisen sääntöpohjaisen talousjärjestyksen ja monenvälisten instituutioiden vahvistamisessa. Se tarkoittaa myös kumppanuuksien luomista sellaisten maiden kanssa, joilla on samanlaiset riskienvähentämissuunnitelmat, vapaakauppasopimusten edistämistä ja aikaansaamista sekä investoimista kestäväan kehitykseen ja turvallisiin yhteyksiin kaikkialla maailmassa Global Gateway -aloitteen puitteissa.

Kaikissa tämän strategian pohjalta toteutettavissa taloudellista turvallisuutta koskevissa toimissa sovelletaan seuraavia keskeisiä periaatteita: **suhteellisuus** sen varmistamiseksi, että välineet vastaavat riskin tasoa ja minimoivat kaikki kielteiset ja ei-toivotut heijastusvaikutukset Euroopan ja maailman talouteen, ja **tarkkuus** sen yksityiskohtaiseksi määrittelemiseksi, mitkä tavarat, sektorit ja keskeiset teollisuudenalat ovat toimien kohteena, ja sen varmistamiseksi, että toimenpiteet kohdistuvat itse riskeihin.

Tämä strategia on jatkoa Euroopan tasolla jo aloitetulle työlle, ja siinä tarkastellaan kriittisesti EU:n häiriönsietokykyä ja haavoittuvuustekijöitä, jotta Euroopan talouden ja teollisuuden kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä voidaan parantaa ja sen avointa strategista riippumattomuutta voidaan vahvistaa. Siihen sisältyy esimerkiksi isompia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään NextGenerationEU-välineen kautta ja tehostettua yksityisten investointien houkuttelua EU:n teollisuuspolitiikan pilareihin, jotka perustuvat esimerkiksi sirusäädökseen, kriittisiä raaka-aineita koskevaan säädökseen ja nettonollateollisuussäädökseen. Tämä vahvistettiin Versailles'n julistuksessa, jossa EU-johtajat katsoivat yksimielisesti tarpeelliseksi lujittaa Euroopan

häiriönsietokykyä ja riippumattomuutta eri aloilla, kuten energia, terveydenhuolto ja lääkkeet, ruokaturva ja puolustusvalmiudet. Strategia on myös vastaus kansalaisten Euroopan tulevaisuuskonferenssin yhteydessä ilmaisemiin huoliin.

Strategian toteuttaminen edellyttää sisä- ja ulkopoliittisten toimien yhdistämistä. Se edellyttää myös sitoutumista muiltakin kuin poliittisilta päättäjiltä EU:n ja sen jäsenmaiden tasolla. Yksityinen sektori on olennainen kumppani, ja se on jo hyvällä alulla riskien vähentämisessä. Maailmanlaajuisesti toimivat omaisuudenhoitajat ovat reagoineet lisääntyviin ja yhä monimutkaisempiin maailmantalouden riskeihin muuttamalla radikaalisti pääomien kohdentamistaan. Taloudellista turvallisuutta parantavien häiriönsietokykyisten ja monipuolisten toimitusketjujen löytäminen on pitkän aikavälin liiketoimintastrategian keskeinen osa, joka suojaa sekä osakkeenomistajien intressejä että yleistä etua. Suurimpien riskien kartoittamisessa ja politiikkatoimien suunnittelussa on hyödynnettävä niiden eurooppalaisten yritysten asiantuntemusta, jotka ovat jo ryhtyneet toimiin näiden riskien lieventämiseksi.

Tällä tiedonannolla aloitetaan keskustelu taloudellisesta turvallisuudesta jäsenvaltioiden ja Euroopan parlamentin kanssa. Sen tarkoituksena on luoda yhteinen kehys riskien vähentämiselle ja unionin taloudellisen turvallisuuden suojelemiselle. Tiedonanto auttaa määrittelemään strategian, joka opastaa riskien yhteisessä arvioinnissa, olemassa olevien välineiden käytössä sekä sellaisten aukkojen löytämisessä, joita EU:n taloudellisen turvallisuuden arsenaalissa mahdollisesti on. Niitä varten tullaan kehittämään yhteiset vastatoimet.

2. Euroopan taloudellisen turvallisuuden riskien kartoittaminen

Tämän strategian tavoitteena on suojella EU:n taloudellista turvallisuutta ja vahvistaa sen talouden häiriönsietokykyä sekä samalla pyrkiä säilyttämään EU:n teknologinen etulyöntiasema ja kasvattamaan sitä. Tämä merkitsee panostamista EU:n kilpailukykyyn, toimitusketjujen monipuolistamista sekä taloudellisen pakottamisen ja muun vastaavan toiminnan torjuntaa. Strategialla pyritään estämään kehitteillä olevien teknologioiden ja muun muassa kaksikäyttötuotteiden vuotaminen epäilyttäviin kohteisiin, joissa toteutetaan yhdistettyjä siviili- ja sotilasalan strategioita.

Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää selkeää kokonaiskuvaa riskeistä ja niiden kehittymisestä ajan mittaan. **Tämän vuoksi komissio ja jäsenvaltiot tulevat tiivistämään kriittisten toimitusketjujen analysointia, tekemään niille stressitestejä ja määrittelemään riskien tason.**

Komissio ja EU:n ulkoasiainedustaja ovat yksilöineet seuraavat taloudellisen turvallisuuden yleiset riskikategoriat. Luettelo ei ole tyhjentävä: 1) toimitusketjujen häiriönsietokyky; 2) kriittisten infrastruktuurien fyysinen ja kyberturvallisuus; 3) teknologiaturvallisuus ja teknologiavuodot; 4) taloudellisten riippuvuuksien hyödyntäminen tai taloudellinen pakottaminen. Näihin liittyviä riskejä saattaa esiintyä koko arvoketjussa tietämyksen luonnista ja perustutkimuksesta aina kaupallistamiseen ja laajamittaiseen valmistukseen.

Euroopan talouksien riskien tyypit

Toimitusketjujen häiriönsietokykyyn liittyvät riskit, mukaan lukien energiavarmuus – *Hintojen korotukset ja sellaisten kriittisten tuotteiden ja muiden tuotantopanosten saatavuuden loppuminen tai vaikeutuminen, jotka liittyvät esimerkiksi vihreään siirtymään tai joita tarvitaan vakaan ja monipuolisen energiantarjonnan ja lääketuotannon varmistamiseen.*

Kriittisten infrastruktuurien fyysiseen ja kyberturvallisuuteen liittyvät riskit – *Toimintahäiriöt tai sabotaasit, jotka kohdistuvat esimerkiksi putkiin, merikaapeleihin, sähköntuotantoon, kuljetuksiin tai sähköisiin viestintäverkkoihin ja haittaavat tavaroiden ja palvelujen turvallista ja luotettavaa tarjontaa tai heikentävät tietoturvaa EU:ssa.*

Teknologiaturvallisuuden ja teknologiavuotoon liittyvät riskit – *Riskit EU:n teknologisille saavutuksille, teknologiselle kilpailukyvyllä ja johtavan teknologian saatavuudelle, mukaan lukien vilpillinen toiminta digitaalisessa ympäristössä, kuten vakoilu tai luvaton tietojen vuotaminen. Joissakin tapauksessa teknologiavuodot saattavat vahvistaa sellaisten tahojen sotilaallisia tai tiedusteluvalmiuksia, jotka saattavat käyttää niitä rauhan ja turvallisuuden horjuttamiseen. Erityisesti tämä koskee kaksikäyttöteknologioita, kuten kvanttilaskentaa, kehittyneitä puolijohteita ja tekoälyä, jotka vaativat erityisiä riskinhallintatoimenpiteitä.*

Taloudellisten riippuvuuksien hyödyntämiseen tai taloudelliseen pakottamiseen liittyvät riskit – *Sellaiset kolmansien maiden toimet EU:ta sekä sen jäsenvaltioita ja yrityksiä kohtaan, jotka vaikuttavat kauppaan tai investointeihin tavalla, jolla pyritään vaikuttamaan legitiimiin poliittiseen päätöksentekoon.*

On myös tärkeää muistaa, että jotkin edellä kuvatuista riskeistä voivat tietyissä olosuhteissa muodostaa uhan jopa **kansalliselle turvallisuudelle**. Näin voi käydä erityisesti, jos kyseessä on kaksikäyttöteknologian vuoto, ulkomainen suora sijoitus, joka uhkaa turvallisuutta ja yleistä järjestystä, kaksikäyttötuotteiden vienti tai ulkomaille tehtävä investointi muutaman edistyneen teknologian alalla, mikä saattaa vahvistaa sellaisten toimijoiden sotilaallisia tai tiedusteluvalmiuksia, jotka saattavat käyttää niitä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden horjuttamiseen, sekä arkaluonteisten tietojen käsittely.

Tältä pohjalta **komissio haluaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ja yksityisen sektorin sidosryhmiltä saamansa palautteen avulla kartoittaa ja arvioida sellaiset EU:n taloudellisen turvallisuuden riskit**, jotka uhkaavat sen intressejä. Tämä toteutetaan selkeästi määritellyissä puitteissa ja ottaen huomioon geopoliittisen tilanteen kehittyminen sekä tarpeen mukaan sidosryhmien näkemykset. Prosessin on oltava dynaaminen ja jatkuva.

Tämän vuoksi komissio ehdottaa seuraavaa prosessia, joka toteutetaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ja jota tarvittavin osin koordinoidaan EU:n ulkoasiainedustajan kanssa:

- Toimitusketjujen häiriönsietokykyyn liittyviä riskejä arvioi komissio syventämällä EU:n strategisten riippuvuuksien analysointia ja keskittymällä erityisesti riippuvuuksiin, joita todennäköisimmin hyödynnetään geopolitiittisten tavoitteiden ajamiseen.
- Kriittisten infrastruktuurien fyysiseen ja kyberturvallisuuteen liittyvien riskien arviointia jatketaan neuvoston 8 joulukuuta 2022 antaman suosituksen mukaisesti.
- Teknolgiaturvallisuuden ja teknologiavuotoon liittyviä riskejä arvioidaan taloudellisen turvallisuuden kannalta kriittisten strategisten teknologioiden luettelon pohjalta. Arkaluonteisimpien riskien osalta komissio aikoo laatia riskien arviointia varten kaksikäyttöteknologioista luettelon, jonka neuvosto voisi hyväksyä syyskuuhun 2023 mennessä. Luettelo tulee perustumaan kapeasti määriteltyihin ja tulevaisuutta ennakoiviin kriteereihin, kuten teknologian mahdollistavuus ja muutosvoimaisuus, yhdistetyn sotilas- ja siviilikäytön riski sekä teknologioiden potentiaalinen väärinkäyttö ihmisoikeuksien loukkauksiin. Ensisijaiset teknologiat tulisi arvioida yhdessä jäsenvaltioiden kanssa vuoden 2023 loppuun mennessä, jotta voitaisiin määrittää tarvittavat suojelu- ja edistämistoimet.
- Taloudellisten riippuvuuksien hyödyntämiseen tai taloudelliseen pakottamiseen liittyviä riskejä on tarkoitus arvioida myös äskettäin sovitun EU:n pakottamistoimien vastaisen välineen puitteissa.

Jotta lähestymistapa taloudelliseen turvallisuuteen pysyisi johdonmukaisena, kohdennettuna ja ajantasaisena, neuvoston tulisi komissiolta ja tarvittaessa EU:n ulkoasiainedustajalta saamansa palautteen perusteella tarkastella riskien arvioinnin yleistä edistymistä näillä neljällä osa-alueella kuuden kuukauden välein ja raportoida siitä vuosittain Eurooppa-neuvostolle.

Lisäksi EU:n ulkoasiainedustaja tehostaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa **yhtenäisen tiedustelun analysointikyky (SIAC) -välinettä**, jotta sillä pystytään havaitsemaan paremmin EU:n taloudellisen turvallisuuden uhkia.

3. Taloudellisen turvallisuuden strategian toteuttaminen

EU:n taloudellisen turvallisuuden strategia perustuu edellä kuvattujen riskien vähentämiseksi seuraaviin toimiin:

- 1) **Edistetään** EU:n kilpailukykyä ja kasvua, vahvistetaan sisämarkkinoita, tuetaan vahvaa ja häiriönsietokykyistä taloutta ja edistetään EU:n tieteellistä, teknologista ja teollista perustaa.

- 2) **Suojellaan** taloudellista turvallisuutta eri politiikkojen ja välineiden avulla, mukaan lukien mahdollisesti tarvittavat uudet kohdennetut välineet.
- 3) **Luodaan kumppanuuksia** ja tiivistetään yhteistyötä eri maiden kanssa kaikkialla maailmassa.

3.1 EU:n taloudellisen perustan, kilpailukyvyn ja kasvun edistäminen

Sisämarkkinat on EU:n paras valtti sen talouden pitämiseen menestyvänä, innovatiivisena ja häiriönsietokykyisenä. Sen eduiksi mielletään usein mittakaavaedut EU:n sisäraajat ylittävässä yhteistyössä ja tasapuoliset toimintaedellytykset. EU hyödyntää sisämarkkinoita kaupankäyntinsä, **Global Gateway -investointiensa ja muiden politiikkatoimiensa** kautta myös maailmanlaajuisten toimitusketjujen avoimena pitämiseen ja standardien kehittämiseen, mikä entisestään lujittaa EU:n kilpailukykyä ja toimitusvarmuutta. **NextGenerationEU**-välineen ja **koheesiorahastojen** täytäntöönpano poikii suuria uudistuksia ja investointeja monilla aloilla, kuten kriittiset infrastruktuurit, ja ne ovat jo parantaneet EU:n talouskasvua, kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä.

Viime vuosina **komissio on tehnyt useita konkreettisia ehdotuksia häiriönsietokyvyn parantamiseksi ja toimitusketjujen vahvistamiseksi. EU:n teollisuusstrategiassa** yksilöitiin useita toimenpiteitä sisämarkkinoiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi, kuten teolliset yhteenliittymät, jotka vauhdittavat toimintaa puhtaan teknologian, raaka-aineiden, prosessorien ja puolijohteiden, datan, reunalaskennan ja pilvipalvelujen alalla; Euroopan yhteistä etua koskevat tärkeät hankkeet, joilla yhdistetään resursseja läpimurtoinnovaatioiden tekemiseksi; kiertotalouden edistäminen; vihreiden ja digitaalisten taitojen parantaminen; ja uusi strategia EU:n johtoaseman varmistamiseksi maailmanlaajuisten standardointialoitteiden tekemisessä. Keskeisessä asemassa EU:n energian toimitusvarmuuden vahvistamiselle on myös energiasiirtymä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Tällä osa-alueella on edistytty jo huomattavasti, mutta energiaunionin tilaa koskevassa tulevassa katsauksessa yksilöidään tarvittavia lisätoimia.

Kriittisiä raaka-aineita koskevan säädösehdoituksen tavoitteena on helpottaa kriittisten raaka-aineiden talteenottoa, käsittelyä ja kierrätystä EU:ssa, vähentää riippuvuuksia ja parantaa valmiutta. **EU:n sirusäädöksellä** varmistetaan puolijohteiden toimitusvarmuus, ja ehdotettu **nettonollateollisuussäädös** auttaa lisäämään nettonollateknologian valmistusta EU:ssa. Aloitteisiin sisältyy tehokkaita hallintomekanismeja, jotka mahdollistavat ajantasaisen yhteistyön ja tietojenvaihdon komission, neuvoston ja jäsenvaltioiden välillä.

Aloitteet vaikuttavat suoraan myös toimitusketjujen turvaamiseen ja resurssien saatavuuteen (joihin liittyy yhä enemmän strategisista kilpailijoista johtuvia haasteita, kuten turvallisuus- ja puolustusalan strategisessa kompassissa korostetaan), mikä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan luoda innovatiivinen, kilpailukykyinen ja häiriönsietokykyinen **Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta**. Sen vuoksi säädösten pikainen hyväksyminen on elintärkeää Euroopan taloudelliselle turvallisuudelle.

Sisämarkkinoiden hätätilavälineen tavoitteena on varmistaa kriittisten tuotteiden saatavuus ja vapaa liikkuvuus tulevaisuuden hätätilanteissa. Tulevaisuudessa sisämarkkinoiden hätätilaväline mahdollistaa strategisten tuotteiden ja palvelujen seurannan, myös toimitusketjujen häiriöiden ja niihin liittyvien puutteiden osalta, ja tarvittaessa nopean ja kollektiivisen reagoinnin.

Kehitteillä olevien strategisten teknologioiden tutkimukseen ja kehittämiseen tarvitaan kiireesti lisää investointeja, jotta voidaan varmistaa EU:n johtoasema ja kilpailukyky tällaisten teknologioiden suhteen. Yksityisten investointien houkuttelemiseksi komissio jatkaa **pääomamarkkinaunionin** kehittämistä. Komissio ehdottaa myös uutta asetusta Euroopan strategisten teknologioiden **kehitysvälineen (STEP)** perustamisesta. Kehitysvälineellä tuetaan syvä- ja digitaaliteknologioiden, puhtaiden teknologioiden ja bioteknologioiden kehittämistä ja valmistusta sekä niihin liittyvien arvoketjujen vahvistamista unionissa vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin unioni voi vähentää strategisia riippuvuuksiaan ja ehkäistä niiden muodostumisen.

Sen jälkeen, kun komissio on tarkastellut nykyisten välineiden soveltamisalaa, se antaa myös vuoden 2023 loppuun mennessä kertomuksen eri vaihtoehdoista, joilla voidaan varmistaa riittävä ja strategisesti kohdennettu tuki kaksikäyttötekniikan kehittämiseksi.

3.2 Suojautuminen taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvilta riskeiltä

EU on jo ottanut käyttöön erityisiä riskien vähentämiseen tarkoitettuja välineitä ja toimenpiteitä suojautuakseen taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvilta riskeiltä. Koska riskit kehittyvät jatkuvasti, näiden välineiden tehokkuutta riskien torjunnassa on arvioitava ja niiden päivittämistä tai mahdollisten uusien välineiden kehittämistä on harkittava tarpeen mukaan.

Taloudellisten riippuvuuksien hyödyntämisen tai taloudellisen pakottamisen ehkäiseminen

Kolmansien maiden muut kuin markkinaehtoiset politiikat ja käytännöt, joilla vääristetään toimintaedellytyksiä, voivat syventää strategisia riippuvuuksia, mistä saattaa muodostua taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä. Komissio aikoo puuttua tiukasti tällaisiin epäoikeudenmukaisiin politiikkoihin ja käytäntöihin kaupan suojatoimilla, ja se on valmis ottamaan käyttöön ulkomaisia tukia koskevan asetuksen varmistukseksi tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla.

Viime vuosina EU:hun ja sen jäsenvaltioihin on kohdistunut tarkoituksellista taloudellista painostusta. Vastatoimena sille EU on hyväksynyt **pakkotoimien vastaisen EU:n välineen**. Välineen tavoitteena on ennen kaikkea estää maiden pyrkimyksiä muuttaa EU:n oikeutettuja politiikkoja rajoittamalla kauppaa tai investointeja tai uhkaamalla tällaisilla rajoituksilla. Lisäksi siinä säädetään viimeisenä keinona EU:n mahdollisuudesta toteuttaa vastatoimia. EU myös seuraa pakkokeinojen käyttöä ja arvioi ja kartoittaa koordinoituja vastatoimia yhteistyössä kumppanimaiden kanssa.

Turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen vaikuttavat ulkomaiset investoinnit

Ulkomaisten **suorien sijoitusten seuranta** **asetuksella** on luotu yhteistyömekanismi, jonka avulla jäsenvaltiot ja komissio voivat vaihtaa tietoja ulkomaisista suorista sijoituksista ja ottaa esiin niitä koskevia turvallisuuteen liittyviä huolenaiheita sekä etsiä niihin ratkaisuja suojatakseen turvallisuutta ja yleistä järjestystä. Komissio ja jäsenvaltiot ovat lokakuusta 2020 lähtien arvioineet yli 1 000 ulkomaista suoraa sijoitusta. Komissio myös arvioi parhaillaan nykyistä kehystä, ja se aikoo ehdottaa sen tarkistamista vuoden 2023 loppuun mennessä. Jäsenvaltioiden olisi viipymättä otettava käyttöön kansalliset ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismit, jos ne eivät ole sitä jo tehneet.

Teknologiaturvallisuus ja teknologiavuodot

Kyky kehittää uusia teknologioita ja pysyä niiden tasalla on keskeistä EU:n taloudellisen turvallisuuden kannalta, sillä se vähentää strategisia riippuvuuksia ja antaa EU:lle mahdollisuuden suojella tai luoda teknologista etua.

Avoimuudella ja kansainvälisellä yhteistyöllä on keskeinen sija eurooppalaisessa tutkimuksessa ja innovoinnissa. EU:n rahoittaman teknologian vuotamisen ehkäisemiseksi komissio voi esimerkiksi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa sulkea tietyt kolmansien maiden toimijat tai tiettyjen kolmansien maiden määräysvallassa olevat EU:n toimijat tutkimus- ja innovointihankkeiden sekä digitaalisten valmiuksien käyttöönottoa koskevien hankkeiden ulkopuolelle suojatakseen unionin strategisia varoja, etuja, autonomiaa tai turvallisuutta. Se voi myös arvioida vaikutuksia EU:n rahoittamasta tutkimuksesta saatujen Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tulosten (mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet) siirtämisestä assosioitumattomiin kolmansiin maihin ja vastustaa tällaisia siirtoja.

Komissio on myös kehittänyt **välineistön, jolla torjutaan ulkomaista häiriövaikutusta tutkimukseen ja innovointiin.** Se auttaa lisäämään tietoisuutta ja parantamaan tutkimus- ja innovointialan häiriönsietokykyä koko Euroopassa kansallisella ja alakohtaisella tasolla ja parantaa ylipäätään tutkimuksen turvallisuutta.

Komissio ehdottaa arvioinnin jälkeen taloudellisen turvallisuuden kannalta kriittisinä pidettyjä teknologioita (määritelty edellä 2 jaksossa) koskevia toimenpiteitä, joilla parannetaan tutkimuksen turvallisuutta ja varmistetaan edellä mainittujen välineiden järjestelmällinen ja tehokas käyttö sekä mahdollisten jäljellä olevien puutteiden tunnistaminen ja korjaaminen. Tämän yhteydessä säilytetään EU:n järjestelmän avoimuus, joka on innovatiivisten talouksien perusta.

Standardointi on tärkeä ”pehmeän vallan” keino vaikuttaa teknologian kehitykseen. Sillä on sen vuoksi epäsuora vaikutus EU:n taloudelliseen turvallisuuteen (sen avulla voidaan esimerkiksi rajoittaa sellaista teknologian väärinkäyttöä, joka voisi uhata EU:n taloudellista turvallisuutta). **EU:n standardointistrategiassa** todetaan, että EU:n on kyettävä muokkaamaan kansainvälisiä standardeja omien arvojensa ja etujensa sekä lainsäädäntönsä mukaisesti. Tekoälyn, datan tai

kyberresilienssin tulevan sääntelyn osalta EU pyrkii yhdessä kumppaneidensa kanssa laatimaan eurooppalaisia standardeja sekä yhdenmukaisia kansainvälisiä standardeja. Myös teollis- ja tekijänoikeuksien, erityisesti patenttien, noudattamisen tehokas varmistaminen auttaa ehkäisemään teknologiavuotoa.

Vuoden 2020 kyberturvallisuusstrategian mukaisesti EU ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla torjutaan haitallisia käytäntöjä digiympäristössä. Tavoitteena on suojautua laittomalta vaikuttamiselta, teollisuusvakoilulta ja laittomilta tietovuodoilta. Ehdotetulla **kyberresilienssisäädöksellä** parannetaan unionissa myytävien laitteiden ja ohjelmistojen kyberturvallisuutta julkisella ja yksityisellä sektorilla. EU torjuu jatkossakin kyberympäristöä hyväksi käyttäen tehtyjä teollis- ja tekijänoikeuksien varkauksia muun muassa **EU:n hybridi- ja kyberdiplomatian välineillä**.

Taloudellisen turvallisuuden suojeleminen infrastruktuurilla

EU on hyväksynyt **kriittisten yksiköiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin ja tarkistetun verkko- ja tietoturvadirektiivin (NIS2-direktiivi)**. Ne muodostavat ajantasaisen ja kattavan oikeudellisen kehyksen, jolla vahvistetaan kriittisen infrastruktuurin (mukaan lukien energia-, liikenne-, terveys-, vesi-, elintarvike- ja digitaalinen infrastruktuuri) fyysistä ja digitaalista häiriönsietokykyä. Joulukuussa 2022 annetun neuvoston suosituksen mukaisesti on jo toteutettu kohdennettuja toimia, joilla varmistetaan EU:n yhteinen reagointi poikkeamiin.

5G-kyberturvallisuusvälineistössä vahvistetaan joukko toimenpiteitä, joita kaikkien jäsenvaltioiden on sovellettava, mukaan lukien toimenpiteet suuririskisten toimittajien käytön rajoittamiseksi tai lopettamiseksi, ja joilla pyritään parantamaan 5G-verkkojen turvallisuutta ja häiriönsietokykyä. Komissio kehotti 15. kesäkuuta 2023 kaikkia jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä kaikilta osin soveltaneet näitä toimenpiteitä suuririskisiin toimittajiin, tekemään niin viipymättä.

Myös ehdotetulla **kyberresilienssisäädöksellä** on tärkeä rooli EU:n kriittisen infrastruktuurin toimitusketjun turvaamisessa. Kyberriskiarviointeja ja -skenaarioita kehitetään myös erityisesti sähköisen viestinnän infrastruktuurin ja energia-alan osalta, ja niitä käytetään ohjaamaan ehdotetulla **kybersolidaarisuussäädöksellä** tuettavia toimia, erityisesti kriittisten toimijoiden koordinoitua testausta.

Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan parempi koordinointi EU:ssa

Jotkin strategiset teknologiat ovat luonteeltaan kaksikäyttöisiä, ja niihin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Edellä olevan 2 jakson mukaisesti EU laatii luettelon taloudellisen turvallisuuden kannalta kriittisistä teknologioista ja arvioi niihin liittyviä riskejä yhdessä jäsenvaltioiden kanssa. Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa koskevat päätökset ovat pääasiassa jäsenvaltioiden käsissä, vaikka niihin sovelletaan monenvälistä ja EU:n kehystä.

EU:n turvallisuuspolitiikan tavoitteita on viime vuosikymmeninä edistetty vakiintuneella kaksikäyttötuotteiden viennin valvontarakenteella, jossa standardit asetetaan monenvälisissä vientivalvontajärjestelmissä. Se on edistänyt myös avoimuutta ja luonut suotuisan ympäristön tutkimukselle ja innovoinnille sekä estänyt yleisesti kaksikäyttötuotteiden leviämistä. EU vahvistaa tukeaan monenvälisille järjestelmille, joskin sen toimien tehokkuutta heikentää se, että se on jäsenenä vain yhdessä ja tarkkailijana vain yhdessä nykyisistä monenvälisistä valvontajärjestelmistä.

Erilaisten strategisten teknologioiden lisääntynyt sotilaallinen potentiaali, Venäjän laiton hyökkäyssota Ukrainassa, geopoliittisten jännitteiden kiristyminen sekä kansalliseen turvallisuuteen liittyvät riskit ovat nostaneet esiin uusia haasteita. Ne ovat saaneet jotkin EU:n jäsenvaltiot ja EU:n ulkopuoliset valtiot tehostamaan kansallista valvontaansa kriittisten teknologioiden viennin rajoittamiseksi monenvälisissä vientivalvontajärjestelmissä vahvistettujen prosessien pohjalta, ja joissain tapauksessa niitä laajemmin, esimerkiksi sisällyttämällä valvontaan edistyneiden puolijohdepiirilevyjen valmistuslaitteet tai kvanttilaskentaan liittyvät laitteet. Viimeaikainen kehitys on myös osoittanut, että järjestelmän joustavuutta on lisättävä, jotta voidaan vastata nykyisiin ja nopeasti muuttuviin tilanteisiin.

Kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevaa EU:n asetusta tarkistettiin vuonna 2021, jotta voitaisiin vastata tehokkaammin turvallisuuteen, teknologiaan ja kauppaympäristöön liittyviin nopeasti kehittyviin riskeihin. Erityisesti tarkasteltiin arkaluonteisten ja kehitteillä olevien teknologioiden vientiä. Asetus sisältää säännöksiä, joiden nojalla yksi jäsenvaltio voi ottaa käyttöön toisen jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvaa vientivalvontaa. Tämän avulla vientivalvontaan, jonka täytäntöönpano kuuluu kansalliseen toimivaltaan, saadaan jäsenvaltioiden välinen ja komission tukema koordinoitu ja rajat ylittävä ulottuvuus. Näitä säännöksiä testataan parhaillaan.

Vientivalvonnassa tarvitaan entistä nopeampia ja koordinoitumpia toimia EU:n tasolla, sillä jäsenvaltioiden kansallisen valvonnan koordinoimaton lisääntyminen loisi porsaanreikiä ja heikentäisi vientivalvonnan tehokkuutta ja sisämarkkinoiden eheyttä. Sitä mukaa, kun kansallisen turvallisuuden kannalta keskeisiä ja kansallisella tasolla valvottavia teknologioita kehitetään lisää, mahdolliset erot jäsenvaltioiden välillä heikentäisivät koko EU:n taloudellista turvallisuutta. Tämän estämiseksi nykyinen asetusta olisi pantava kaikilta osin täytäntöön. Samalla nykyisen kehityksen pohjalta olisi harkittava sellaisen koordinoitumman eurooppalaisen lähestymistavan kehittämistä, joka menee nykyistä jäsenvaltioiden välisen avoimuuden varmistamista koskevaa velvoitetta pidemmälle.

Sen vuoksi komissio esittää **viimeistään tämän vuoden loppuun mennessä ehdotuksen nykyisen kehityksen vaikuttavuuden ja tehokkuuden parantamiseksi**. Ehdotuksella on tarkoitus tehdä nykyisestä kehityksestä tarkoituksenmukainen nopeasti muuttuvassa teknologia- ja turvallisuusympäristössä ja vahvistaa EU:n valmiuksia täyttää roolinsa globaalina toimijana

tilanteissa, joissa monenvälisiin vientivalvontajärjestelmiin kohdistuu paineita, kunnioittaen täysin EU:n ja jäsenvaltioiden toimivallan jakoa.

Ulkomaille suuntautuvat investoinnit

On EU:n ja sen jäsenvaltioiden yhteisen edun mukaista, että **EU:n yritysten pääomalla, asiantuntemuksella ja tietämyksellä ei tueta sellaista uutta teknologiaa, jota kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta horjuttamaan pyrkivät toimijat voivat käyttää omien sotilaallisten ja tiedusteluvalmiuksiensa kehittämiseen.**

EU:n keskeisten turvallisuusetujen suojeleminen edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistapaa kaupan ja investointien strategiseen valvontaan. Näin ollen on pohdittava, olisiko vientitavaroiden lisäksi valvottava myös tiettyjä ulkomaille suuntautuvia investointeja, jotta voidaan estää teknologian ja taitotiedon vuotaminen tällaisten investointien mukana.

Yhteistyötä on lisättävä, jotta estetään arkaluonteisten kehitteillä olevien teknologioiden ja muiden kaksikäyttötuotteiden vuotaminen huolta aiheuttaviin kohteisiin, joissa käytetään siviili- ja sotilasasioiden yhdistämisstrategioita, mikä tekisi tyhjäksi viennin ja investointien valvonnan.

Komissio aikoo tutkia yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, mitä turvallisuusriskejä **ulkomaille suuntautuvista investoinneista** voi syntyä. Se perustaa **uuden jäsenvaltioiden asiantuntijoista koostuvan ryhmän**, joka toimii rakenteellisena ja luottamuksellisena yhteistyökanavana ja avustaa komissiota sen tehtävässä. Komissio toteuttaa tämän uuden asiantuntijaryhmän avustuksella myös tiedotus- ja kuulemistoimia yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tarvittaessa kumppanimaiden kanssa.

Tältä pohjalta komissio tarkastelee mahdollisia toimenpiteitä ulkomaille suuntautuviin investointeihin liittyvien turvallisuusriskien vähentämiseksi ja ehdottaa uutta aloitetta vuoden loppuun mennessä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että tarvitaan yhtenäisyyttä EU:n tasolla, jotta EU:n nykyisiä välineitä voidaan tarvittaessa käyttää rohkeammin ja nopeammin ja jotta täytäntöönpanoon voidaan suhtautua määrätietoisemmin. EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että välineiden koko potentiaalia hyödynnetään talouden häiriönsietokyvyn vahvistamiseen ja keskeisten turvallisuusetujen suojelemiseen ottaen huomioon myös vaikutukset EU:n ulkopuolella. EU:n yrityksiä olisi myös kannustettava sisällyttämään taloudelliseen turvallisuuteen liittyvät riskit huolellisuusvelvoite- ja riskinhallintaprosesseihinsa. Lisäksi joillakin tässä tiedonannossa yksilöidyillä aloilla on **tarpeen vahvistaa olemassa olevia välineitä tai kehittää uusia välineitä nykyisiin riskeihin vastaamiseksi.**

3.3 Taloudellisen turvallisuuden kumppanuudet

EU ei voi yksin saavuttaa taloudellista turvallisuutta eivätkä sen politiikkatoimet voi olla yksipuolisia. Maailmantalous tulee jatkossakin olemaan yhdentynyt ja yhteenliitetty, ja EU:n toimien tehokkuus riippuu yhteistyöstä ja koordinoinnista muiden kanssa. Avoimuus ja yhteistyö

ovat olennaisen tärkeitä sen varmistamiseksi, että vältetään taloudellista turvallisuutta koskevien toimintapolitiikkojen ei-toivotut vaikutukset kolmansiin maihin ja erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin maihin. Toimitusketjuihin liittyvien riskien vähentäminen ja häiriöiden lieventäminen edellyttävät tarjonnan monipuolistamista ja pääsyä erilaisille tuonti- ja vientimarkkinoille. EU:n haavoittuvuustekijät, jotka liittyvät kriittisiin riippuvuuksiin strategisilla aloilla, ovat hyvin samankaltaisia kuin monilla muilla maailmanlaajuisilla toimijoilla, myös sen lähimmillä kumppaneilla, ja kaikki maat ovat mahdollisesti alttiita monenlaiselle taloudelliselle pakottamiselle.

Tämä on vahva peruste tehdä yhteistyötä mahdollisimman monenlaisten kumppanien kanssa, mukaan lukien sekä pitkäaikaiset samanmieliset kumppanit, kuten G7-ryhmän jäsenet, että muut tahot, joiden kanssa EU:lla on yhteisiä etuja ja jotka ovat halukkaita yhteistyöhön.

Yhteistyön on oltava joustavaa, ja sitä voidaan tehdä eri muodossa, eri laajuudessa ja erityyppisesti sen mukaan, mitkä ovat yhteiset edut ja riippuvuudet, millä politiikanalalla toimitaan ja millaisia havaitut riskit ovat.

Kahdenvälinen ja useammankeskinen yhteistyö

EU on laajentamassa huomattavasti kahdenvälisen ja useammankeskisen yhteistyön välineitään tarkoituksenaan olla ketterämpi toimija silloin, kun taloudellisen turvallisuuden parantaminen sitä edellyttää. Tämä on keskeinen osa unionin politiikkatoimia, ja sen perusajatuksena on turvallisuuden parantaminen kumppaneita monipuolistamalla. EU tekee jo nyt taloudellista turvallisuutta koskevaa tiivistä yhteistyötä useiden kumppaneiden kanssa, esimerkiksi **Yhdysvaltojen ja Intian kanssa osana kauppa- ja teknologianeuvostoja**. EU:n ja Japanin välisessä korkean tason taloudellisessa vuoropuhelussa on yhtenä erillisenä aihepiirinä taloudellinen turvallisuus.

G7-ryhmä on tärkeä väylä taloudellista turvallisuutta koskevalle yhteistyölle. Toukokuussa 2023 järjestetyssä Hiroshiman huippukokouksessa antamassaan julkilausumassa talouden häiriönsietokyvystä ja taloudellisesta turvallisuudesta G7-maiden johtajat vahvistivat sitoumuksensa tehdä yhteistyötä G7-ryhmän ulkopuolisten kumppaneiden kanssa talouden häiriönsietokyvyn ja taloudellisen turvallisuuden parantamiseksi maailmanlaajuisesti rakentamalla kestäviä toimitusketjuja ja kriittistä infrastruktuuria, reagoimalla haitallisiin käytäntöihin, kuten muihin kuin markkinaehtoisiiin politiikkoihin ja taloudelliseen pakottamiseen, sekä ehkäisemällä kriittisten ja kehitteillä olevien teknologioiden vuotoja.

Mahdollisimman laaja geotalouden välineistö – vapaakauppasopimukset, digitaaliset kumppanuudet, vihreät allianssit ja vihreät kumppanuudet, raaka-ainekumppanuudet ja ns. kriittisten raaka-aineiden klubi sekä tiiviimpi yhteistyö EU:n naapurimaiden kanssa – antaa EU:lle mahdollisuuden vastata monenlaisiin taloudelliseen turvallisuuteen liittyviin haasteisiin asianmukaisesti ja niin, että maksimoidaan toiminnan koordinointi ja vaikutus. Näiden välineiden

käyttöä jatketaan ja niitä mukautetaan, jotta niillä voidaan entistä paremmin edistää toimitusketjujen häiriönsietokykyä ja EU:n taloudellista turvallisuutta.

EU hyödyntää myös jatkossa kaikilta osin laaja-alaista **vapaakauppasopimusten** verkkoaan ja pyrkii laajentamaan sitä entisestään. Nämä sopimukset auttavat yrityksiä lieventämään riskejä, monipuolistamaan toimintaa ja vähentämään riippuvuuksia avaamalla uusia markkinoita. Ne auttavat rakentamaan molempia osapuolia hyödyttäviä taloudellisia siteitä erityisesti alueilla, joilla kolmannet maat muutoin täyttäisivät EU:n poissaolon jättämän tyhjiön, ja tukevat sosiaalista ja ekologista kestävyyttä.

Taloudellisen turvallisuuden keskeinen ulottuvuus on EU:n valmius vahvistaa **kumppanuuksiaan sellaisten kehittyvien maiden kanssa**, joilla voisi olla suurempi rooli globaaleissa arvoketjuissa. EU:n matalan ja keskitulotason maille antama taloudellinen ja tekninen tuki teollistumiseen, vihreään siirtymään ja digitaalisen kuilun kaventamiseen ei ole pelkästään arvokasta itsessään, koska sillä on myönteisiä vaikutuksia paikallisyhteisöihin, vaan se myös edistää globaalin talouden monipuolistumista ja siten parantaa talouden häiriönsietokykyä.

Tältä osin **Global Gateway** -strategia ja **maailmanlaajuisia infrastruktuuri-investointeja koskeva kumppanuus** ovat avainasemassa edistettäessä edunsaajien taloudellista turvallisuutta, mikä tiivistää niiden taloudellisia yhteyksiä ja yhdentymistä maailman talouksiin. Nämä aloitteet auttavat EU:ta ja sen kumppaneita vastaamaan yhdessä merkittäviin haasteisiin, joita ovat muun muassa ilmastonmuutoksen torjunta, turvallisten digitaalisten infrastruktuurien käyttöönotto, terveydenhuoltojärjestelmien parantaminen ja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttaminen. Samalla ne tarjoavat kumppaneille kestäviä vaihtoehtoisia investointikäytäntöjä, jotka vähentävät niiden alttiutta velkojien taloudelliselle pakottamiselle. Ne edistävät myös EU:n taloudellista turvallisuutta erityisesti auttamalla monipuolistamaan toimitusketjuja ja yhdistämään arvoketjuja kumppaneiden kanssa keskeisillä aloilla.

EU jatkaa muiden yhteistyömuotojen kehittämistä eri kumppaneiden kanssa sen etuja koskevissa asioissa, esimerkiksi kriittisten raaka-aineiden osalta **kriittisten raaka-aineiden klubin puitteissa**.

Monenvälinen yhteistyö

EU:n ja kaikkien kansainvälisen yhteisön jäsenten taloudellinen turvallisuus perustuu maailmanlaajuiseen monenväliseen yhteistyöhön ja sääntöpohjaiseen kehykseen. Yhteisiä haasteita koskeva kansainvälinen yhteistyö on mahdollista huolimatta strategisesta ja taloudellisesta kilpailusta, kunhan noudatetaan selkeitä sääntöjä, joilla taataan oikeudenmukainen ja avoin kauppa, estetään vahvempia sortamasta heikkoja ja ehkäistään talouden pirstoutumista ja protektionismia.

Näin ollen on EU:n edun mukaista vahvistaa monenvälistä yhteistyötä kansainvälisillä foorumeilla ja kansainvälisissä järjestöissä, kuten G20-ryhmässä, YK:ssa ja kansainvälisissä kehityspankeissa. Kaupan alalla EU **jatkaa ponnisteluja Maailman kauppajärjestön (WTO)**

uudistamiseksi ja sen riitojenratkaisutoiminnon palauttamiseksi, koska toimiva WTO voi ratkaisevalla tavalla minimoida mielivaltaisen toiminnan riskiä ja kaventaa mahdollisuuksia kaupan rajoituksiin.

Seuraavat vaiheet

Komissio ja korkea edustaja aikovat toimivaltuuksiensa mukaisesti

- luoda yhdessä jäsenvaltioiden kanssa puitteet EU:n taloudelliseen turvallisuuteen vaikuttavien **riskien arvioimiselle**; tämän yhteydessä laaditaan **luettelo taloudellisen turvallisuuden kannalta kriittisistä teknologioista ja arvioidaan niihin liittyvät riskit**, jotta voidaan valmistella asianmukaisia lieventäviä toimenpiteitä;
- käydä **jäsenneltyä vuoropuhelua yksityisen sektorin kanssa**, jotta voidaan muodostaa yhteinen käsitys taloudellisesta turvallisuudesta ja kannustaa yksityistä sektoria noudattamaan asianmukaista huolellisuutta ja riskinhallintaa taloudelliseen turvallisuuteen liittyvien näkökohtien osalta;
- tukea EU:n teknologista suvereniteettia ja EU:n arvoketjujen häiriönsietokykyä, myös kehittämällä kriittisiä teknologioita **STEP-välineen** avulla;
- tarkistaa **ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskevaa asetusta**;
- tutkia vaihtoehtoja, joilla voidaan varmistaa riittävä kohdennettu tuki **kaksikäyttötekniikan tutkimukselle ja kehittämiselle**;
- panna kaikilta osin täytäntöön kaksikäyttötuotteita koskevan **EU:n vientivalvonta-asetuksen** ja antaa ehdotuksen sen vaikuttavuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi;
- ehdottaa **ulkomaille tehtäviin investointeihin** liittyviä turvallisuusriskejä koskevaa aloitetta;
- ehdottaa toimenpiteitä **tutkimuksen turvallisuuden** parantamiseksi, jotta varmistetaan nykyisten välineiden järjestelmällinen ja tehokas käyttö ja tunnistetaan mahdolliset jäljellä olevat puutteet;
- tutkia **YUTP:n välineiden** kohdennettua käyttöä EU:n taloudellisen turvallisuuden parantamiseksi, mukaan lukien hybridi- ja kyberdiplomatian välineet ja ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjuntavälineistö;
- pyytää **SIAC:ia (EU:n yhtenäisen tiedustelun analysointikyky)** panostamaan EU:n taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvien mahdollisten uhkien havaitsemiseen;
- varmistaa, että EU:n taloudellisen turvallisuuden suojele ja edistäminen sisällytetään kaikilta osin Euroopan unionin ulkoiseen toimintaan, ja **tehostaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa** taloudellista turvallisuutta koskevissa kysymyksissä.

Päätelmät

Verkottuneessa maailmassa mikään maa ei voi yksin taata taloudellista turvallisuuttaan. Tänä päivänä jäsenvaltioiden taloudelliset ja kansalliset turvallisuusedut, haavoittuvuustekijät ja reaktiot limittyvät muiden jäsenvaltioiden ja koko unionin kanssa. Yksittäisten jäsenvaltioiden edut liittyvät erottamattomasti sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan, EU:n kauppapolitiikan eheyteen ja koko EU:n turvallisuusetuihin.

Ilman yhteistä EU:n tason lähestymistapaa taloudelliseen turvallisuuteen EU:n kumppanit poimivat itselleen sopivia liittolaisia kun taas pahantahtoiset toimijat voivat hakea hyötyjä ”hajoita ja hallitse” -periaatteella. Sen vuoksi EU:n yhteinen ja koordinoitu toiminta eri politiikanaloilla EU:n ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön kautta on olennaisen tärkeää unionin taloudelliselle turvallisuudelle. Onnistumisen avain on yhtenäisessä toiminnassa.